

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1143. Usque Ad Annum 1176

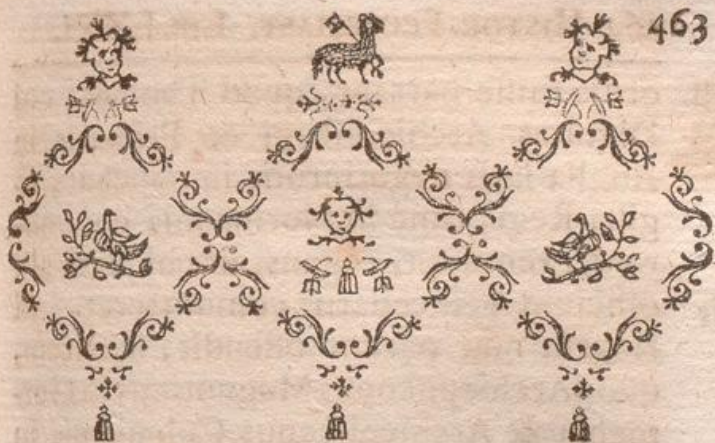
Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

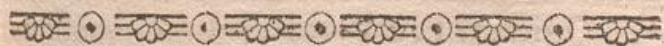
VD18 90118014

§. 1. Initia dissidii inter Regem Henricum & S. Thomam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66377)

HISTORIA
ECCLESIASTICA.
LIBER LXXI.

ALEXANDER III. PAPA.
FRIDERICUS I. IMPERAT. OCC. MANUEL
COMNENUS IMP. ORIENTIS.

§. I.

*Initia Dissidii inter Regem Henricum
& S. Thomam.*

Haud multum temporis effluxerat, ex quo Thomas Archiepiscopus Cantuariensis a Concilio Turonensi in Angliam rediisset, cum eum Henricus II. fastidire cœpit, & tandem usque adeo averfari, ut funestissimus inde Præsulis exitus ortum traxerit. Jurgiorum exordia

Sæcul. XII.

A.C. 1163.

*vit. quadrip.
lib. I, c. 17.*

Sæcul. XII.
A.C. 1163.

*Radev. de
Dicet. p.
712. 60.*

*Matthæ.
Paris. an.
1163.*

ordia fuisse narrant, quod Thomas, cui Dignitas Archiepiscopi & Primatis in Anglia satis negotiorum imponebat, sigilla Regi, tunc in Normannia commoranti, remiserit, rogans, ut cuiquam alii officium Cancellarii committeret. Id Regem non parum offendit, scientem, quod Archiepiscopus Moguntinus in Germania & Archiepiscopus Coloniensis in Italia Imperatori officia Cancellarii præstarent, unde inferebat, hæc munera in Præsulibus conjuncta non repugnare, sed odium sui concepisse Thomam ideoque imperatum officium detrectare. At causa præcipua rixarum fuit quæstio mota de Jurisdictione Ecclesiastica.

Quidam Presbyter, homicidii accusatus, & comprehensus Episcopo Saresberienfi Diocesano suo traditus est, ne Clericorum privilegium læderetur. Quia vero non satis plene probabatur reus, jussit Episcopus ut se canonicè purgaret, & quia accusatus id præstare non poterat, Episcopus quid agendum esset Archiepiscopum Cantuariensem consuluit, qui Presbyterum, omni beneficio privatum & depositum Monasterio inclusit, perpetua pœnitentia crimen deleturum. Sub idem tempus, cum quidam Canonicus Bedfordiensis, Philippus de Broje, in Regios præfectos convicia jecisset, Rexque in omnes Clericos ira exarsisset,

ariffet, querela ad Archiepiscopum de-
lata, iuffit, calumniatorem publice fu-
fibus cædi, eumque a Ministerio Cleri-
cali ad aliquot annos fufpendit.

Vifum eft Regi, id non fufficere,
cumque Londini Archiepiscopum & E-
pifcopos convocaffet, expofuit, ad com-
primendam improborum audaciam, ne-
ceffarium effe, ut Clerici, poftquam
fuiffent deponiti, potefitati fæculari tra-
derentur, & pœnam corporis fufține-
rent. Archiepifcopus & Epifcopi vero
affirmabant, iftud contra Canones & li-
bertatem Ecclefiafticam pugnare. At-
que Archiepifcopus obteftatus eft Re-
gem, ne rem novam in Regnum fuum
inveheret; fe enim hunc abufum tole-
rare nec poffe nec debere. Tunc Rex,
indignans concordiam omnium Epifco-
porum fibi obfiftentium, quæfivit, an
Confuetudines Regni fui fervare vellent,
adjiciens, certe probro fibi futurum effe,
fi ea, quæ omnes Præfules regnante Avo
fuo fervaffent, fe vivo damnarent. Cui
Archiepifcopus, expetito prius Fratrum
fuorum confilio, refpondit; ipfos has
Confuetudines fervaturos effe, falvo
Ordine fuo, nempe falvis Epifcopatus ju-
ribus. Hilarius autem Epifcopus Cice-
ftriensis, cum videret Regis animum hoc
refponfo magis exacerbari, fuo arbitrio
dixit, fe has Confuetudines bona fide

Hift. Ecclef. Tom. XVII.

Gg fer-

Sæcul. XII.

A.C. 1163.

6. 19.

Sæcul. XII. servaturum esse. Sed Rex nihilo lenior,
A.C. 1163. spreto Episcopo, ad Archiepiscopum ce-
 terosque Præsules conversus, ait, con-
 jurasse Episcopos contra Regem. Virus
 latere sub his verbis dolosis, *salvo Ordine
 nostro*, se igitur præcipere, ut simplici-
 ter & sine addita conditione promitte-
 rent, quod Regias Consuetudines serva-
 turi essent. Reposuit Archiepiscopus:
*Quando tibi, o Rex, fidem juravimus,
 promissimus, quod tibi vitam, membra
 & dignitatem tuam temporalem, salvo
 nostro Ordine, conservare & tueri ve-
 limus; nunc vero cum Consuetudines i-
 stæ ad tuam dignitatem pertineant & in
 ea comprehendantur, nolumus modo alia
 formula, ac semel promissimus, ad eas
 servandas obligari.* Cum nox appete-
 ret, Rex fatigatus exiit ex aula, quem
 multum iræ concepisse constabat, nam
 discedens nullo signo Episcopos saluta-
 vit. His quoque redeuntibus, Archi-
 episcopus Episcopo Cicestriensi acriter
 exprobravit, quod ipse solus formulam
 promissi mutasset, in quam omnes con-
 sensissent. Die sequente Rex, urbibus
 & Feudis, quorum custodia Cancellario
 Angliæ commissa erat, ab Archiepiscopo
 receptis, clam ante diluculum Londino
 abiit, cunctis haud immerito conjicien-
 tibus, valde esse commotum.

Exinde

Exinde post breve temporis spatium Sæcul. XII.
A. C. 1163.
cum Arnoldus Episcopus Lexoviensis in
Angliam trajecisset, rediturus cum Re-
ge in gratiam, qua exciderat, suavit ei, ut
conjunctos Episcopos Regni sui divide-
ret, sicque Archiepiscopo vires & aucto-
ritatem accideret. Quæ astutia opta-
tum a Rege effectum produxit. Nam
initio quosdam Episcopos sibi obnoxios
reddidit, qui Regis, jam ante sibi infen-
si, iram pertimescebant. Tum etiam a-
lios sibi conciliavit, quibus potentissimo
Principi resistendi constantia defuit.
Itaque inscio Archiepiscopo polliciti sunt,
se Regis voluntati obtemperaturos, pau-
cosque, qui cum Archiepiscopo adhuc
sentiebant, metus impediabat, ne publi-
ce se se proderent. Rex quoque ut Ar-
chiepiscopum sibi obsequentem efficeret,
nec promissis nec blanditiis parcebat.
Complures Optimates nihil intentatum
relinquebant, ut Regnum & Sacerdo-
tium reconciliarent, Præsulemque me-
morem esse monebant, quanta beneficia
a Rege accepisset, quantæ calamitates ex-
jurgis inter Primatem & Regem oritu-
ræ essent, quanta imprudentia tot ho-
minum salus extremo periculo expone-
retur ob unum vocabulum. Nam de so-
la illa clausula, *salvo Ordine nostro*, a-
gebatur. Abbas Monasterii *de Eleemo-
syna* inter alios Thomæ vehementer in-
stabat,

Gg 2

stabat,

Sæcul. XII. A.C. 1163. stabat, dicens, a Summo Pontifice sibi demandatum fuisse, ut Archiepiscopum Regi obedientem efficeret. Atque Regem jurejurando affirmasse, in eo solo totius negotii cardinem verti, ut, qualicumque Archiepiscopi consensu accedente, honori Regio coram Regni Principibus consuleretur. Tandem Thomas Oxonium ad Regem se conferens promisit, se vocem illam, qua Rex tantopere offenderetur, mutaturum esse. Audito Archiepiscopo, Rex quidem delinitus videbatur, volebat tamen, ut Episcopi in Conventu publico, præsentibus etiam Principibus, promitterent, se Consuetudines esse servaturos.

§. II.

Ecclesia Germaniæ.

Dordeck.
an. 1163.

Sup. Lib.
LXX.

Fridericus Imperator, Festo Paschæ, quod hoc anno in diem vigesimam quartam Martii incidebat, celebrato, in die octava, illius mensis ultima, convocatis Principibus, Comitia Moguntiaë egit. Cives Moguntini ferme omnes auferant, memores, quid meriti essent, cæde Episcopi sui ante triennium peracta, pauci vero remanserant, quibus modicæ opes erant, & non nulli quibus Imperator veniam concesserat. Aliquis ex numero conjuratorum captus & capite plexus est. Abbas S. Jacobi in conspe-